

Om innovation och innovationsfinansiering

Det har gått några år sedan jag senast skrev en krönika i Bergsmannen. Då handlade om att byta från konsult till konsultköpare. Denna gång genom att byta från att driva utveckling till att stödja den via innovationsfinansiering. Sedan ett knappt år tillbaka leder jag den norra noden av EIT RawMaterials som omfattar Sverige, Norge, Danmark och Irland. EIT RawMaterials är en relativt ny företeelse inom forsknings- och innovationsfinansiering och är en del av EU stora framprogram Horizon2020 och mer specifikt en del av European Institute for Innovation and Technology, EIT.

EIT består av ett antal Knowledge and Innovation Communities, KICs, med olika inriktning. Idag finns KICar inom klimat, energi, digitalisering, mat och, som sagt, råvaror. KIC består av medlemmar från industrin, forskningsinstitutet och universiteten. Inom EIT RawMaterials norra nod, med kontor i Luleå, är exempelvis LKAB, Boliden och Epiroc svenska deltagande företag, medan RISE, SGU och IVL deltar från institutsvärlden. Bland universiteten är LTU, Uppsala universitet och Chalmers medlemmar i den norra noden. KTH och Sandvik är också en del av EIT RawMaterials, men tillhör den baltiska noden med kontor i Helsingfors. I övriga länder märks till exempel FL Smidth, NTNU, Trinity College i Dublin och Augunish Alumina på södra Irland.

Tanken bakom EIT och KICarna är att fokusera på innovation, dvs. att driva utvecklingsprojekt som inom rimlig tid efter projektens avslutning kommer till användning eller kan saluföras på en marknad. Tyngdpunkten ligger på den del av innovationsprocessen som ibland kallas "dödens dal", dvs att gå från en verifierad idé till en första installation. För att åstadkomma detta genomförs uppskalningsprojekt med deltagande från minst en deltagare från två sidor i kunskapstriangeln universitet, forskningsinstitut och industri och med deltagare från minst två noder i Europa. Den europeiska aspekten är viktig och blir allt viktigare i de projekt som drivs.

Fler ben att stå på

Ett andra "ben" inom KICarna handlar

Kasserade TV-skärmar för återvinning av specialmetaller – ett projekt inom norra noden.

om att genomföra utbildningsprojekt; såväl i samhället i stort, som på universitetens master och doktorsutbildningar och livslångt lärande i företagen. Det tredje och sista benet handlar om att stödja start-up företag med begränsade medel, så kallad såddfinansiering, som dock underlättar för dem att genomföra vissa specificerade aktiviteter.

Norra noden

De projekt som löper inom den norra noden handlar om allt från automatiserad bultning i gruvor via kväverening av gruvavfall till återvinning av specialmetaller från kasserade TV-skärmar. Självklart handlar många projekt och flera av de start-ups som vi stödjer om utveckling och implementering av automations- och IT-lösningar. Industri 4.0 har redan fått genomslag.

Tanken bakom är tilltalande för mig, som länge hävdade att prospektering skall ses som innovation på samma sätt som konventionell produktutveckling, och detta är i sig en stor möjlighet att utveckla vår konkurrenskraft. Själv kan jag känna att den relativt breda bakgrund jag har är en

tillgång både i att utveckla verksamheten i den norra noden, men även att diskutera med företag och forskningsföreträdare inom institut och i akademi om vad som är ett bra projekt eller en bärkraftig affärsidé.

Projekt i mål

KIC har varit igång sedan 2016 och nu börjar de första projekten att gå i mål. Vi kan nu börja se att konceptet har bärkraft, de första resultaten är lovande. Givet att vi betraktar innovation som förändring och förbättring är detta ett delvis nytt angreppssätt med ett nytt perspektiv men fortfarande med ett arbetssätt som vi känner väl i Sverige och som vi i ett europeiskt perspektiv är duktiga på. EIT RawMaterials är en möjlighet – passa på att utnyttja den!

Per Storm leder den norra noden av EIT RawMaterials som omfattar Sverige, Norge, Danmark och Irland.